

Ministrstvo za naravne vire in prostor
Minister g. Jože Novak
Dunajska cesta 48
1000 Ljubljana

gp.mnvp@gov.si

Naš znak: 0040-024/2025

Datum: 6.10.2025

ZADEVA: Sklep Upravnega odbora Matične sekcije strojnih inženirjev kot zaključek okrogle mize o PURES in prošnja za sestanek

Spoštovani minister, g. Jože Novak.

Na vas se obračamo zaradi v 25. členu ZAID predpisanega zagotavljanja strokovnosti in varovanja javnega interesa na področju urejanja prostora in graditve objektov ter varstva tretjih oseb v povezavi s PURES in iz njega izhajajoče TSG-1-004. Kot pooblaščen strokovnjaki se zavedamo dejstva, da gradbeni predpisi predstavljajo ključna orodja za doseganje zahtev gradbenega zakona tudi glede izpolnjevanja bistvenih zahtev, med katere spadata energijska učinkovitost in raba obnovljivih virov energije. Pravilen razvoj in uporaba gradbenih predpisov zahtevata ločitev razvoja njihovega tehničnega in političnega dela. Gradbeni predpisi morajo tako izhajati iz postavljenih ciljev in dosežene performančnosti, za kar služijo sprejete tozadevne politike, pri čemer mora tehnični del predpisov prepoznati, kaj je ob postavljenih merilih, na primer tudi s strani EPBD predpisani stroškovni optimalnosti, vključujoč morebitno določenega območja še sprejemljive vrzeli, dosegljivo in kaj ni. Tehnični del mora pri tem brezpogojno izhajati iz uveljavljenih pravil stroke, to je pravil, ki so nastala na osnovi kontinuiranih praktičnih izkušenj in podlagi izkustev, ki so se potrdila v praksi. Za uporabna pravila stroke je predpogoj, da so pri njihovem nastajanju in kasnejšem stalnem posodabljanju vključeni v odločevalni odbor člani, izbrani iz predstavnikov več deležnikov. Te običajno predstavljajo predstavniki vlade, gradbene industrije, to je projektantov, izvajalcev in proizvajalcev, ter uporabnikov, vse z namenom, da je spekter interesov čim bolj uravnotežen. Kot vemo, PURES in iz njega izhajajoča TSG-1-004 nista nastala na tej osnovi, kar se posledično odraža v praksi, katere stanje smo ministrstvu, ki ga vodite, predstavili večkrat, nazadnje na okrogli mizi 16. septembra na IZS. Na okrogli mizi predstavljene prosojnice so vsem prosto dosegljive na spletni strani Inženirske zbornice Slovenije:

<https://www.izs.si/assets/media/izsnovo/2025/Okrogla%20miza%20PURES.pdf>.

Okrogle mize se je udeležil tudi predstavnik ministrstva, ki ga vodite, g. Jože Kaplar, pri čemer je predstavljeno (edini od sodelujočih) zanikal z argumentom, da je treba za vsak izpostavljen odstavek ali člen zakona/pravilnika pridobiti pravno tolmačenje, ki naj bi po njegovem mnenju pokazalo, da je pomen zapisanega drugačen od sicer splošno razumljenega. Pomeni, gradbeni zakon, pravilnik in

tehnična smernica niso namenjeni neposredni uporabi s strani inženirjev¹, ampak je za uporabo nujno posredovanje s pravnim tolmačenjem. Poleg tega je predstavnik ministrstva jasno izrazil nad vsem predstavljenim na okrogli mizi predvsem svoje razočaranje. Ob tem smiselno enako sporočilo danes pošiljamo inženirji (s področja strojništva) tudi Vam; nad izdanim pravilnikom in iz njega izhajajoče TSG-1-004 smo globoko razočarani, saj pri svojem poklicnem delu, ki ga predstavlja projektiranje, izvajanje in nadziranje, nujno potrebujemo gradbene predpise, ki imajo osnovo v uveljavljenih pravih stroke. Očitno namreč je, da PURES in TSG-1-004 nista nastala na osnovi predstavljenega v prejšnjem odstavku.

Upravni odbor Matične sekcije strojnih inženirjev (UO MSS) je na svoji 131. seji obravnaval zaključke okrogle mize in sprejel Sklep 3/23.9.2025, v katerem poziva ministrstvo, ki ga vodite, k takojšnjemu pristupu k nujnim spremembi GZ-1 in popravkov PURES s pripadajočo TSG-1-004, ki bodo dejansko omogočili energijsko performančno projektiranje in tudi dokazovanje dosežene energijske učinkovitosti po nestacionarni metodi, ki ga je ministrstvo do sedaj že dvakrat odložilo, nazadnje sredi decembra 2023, do konca letošnjega leta.

Za doseg tega namena je treba storiti najmanj naslednje:

1. Opustiti zahteve po obvezni uporabi referenčnih meteoroloških podatkov „ARSO“ za potrebe nestacionarnega modeliranja;
2. Uvesti vsa projektna stanja zunanjega zraka za določanje vršne zmogljivosti HVAC opreme;
3. Zahtevati uporabo validirane programske opreme za izvajanje nestacionarnega modeliranja;
4. Uvesti prirejeno „PRM“ metodo kot uveljavljeno pravilo stroke za modeliranje „energetsko zahtevnih stavb“;
5. Ukiniti energetsko manj zahtevne stavbe;
6. Za TSS s področja strojništva prevzeti s standardom 90.1-2022, kot uveljavljenim pravilom stroke, postavljene zahteve, te z ustrezno prilagoditvijo, to je sklicevanjem na odgovarjajoče EU standarde; v ta namen se oblikuje skupina strokovnjakov, imenovanih s strani MSS, obeh ministrstev, (predstavnikov) proizvajalcev in izvajalcev;
7. Za TSS z drugih področij (elektrotehnika, gradbeništvo) prevzeti pravila stroke na podlagi odločitve strokovnjakov teh matičnih sekcij;
8. Črtati 5. odstavek 31. člena GZ-1 glede naravnega prezračevanja;
9. Ob pogoju izpolnitve predloga št. 8 uvesti spremembo PURES ter higrosenzibilno prezračevanje uvesti kot možnost z dodatkom zapisa „... in/ali notranjega okolja (vlažnosti)“;
10. V PURES določiti, da mora izkaz izdelati PA ali PI (za energetsko nezahtevne stavbe morda izdelovalci EI);

¹ Primer petega odstavka 31. člena GZ-1, ki se nanaša na varčevanje z energijo: Pomen napisanega stavka, »Če z naravnim prezračevanjem v prostorih ni mogoče doseči predpisane kakovosti zraka, se uporabi sistem hibridnega ali mehanskega prezračevanja, ki mora omogočati učinkovito vračanje toplote zraka.«, naj bi bil drugačen od razumljenega s strani inženirja, ki pozna izraza »naravno prezračevanje« in »kakovost zraka«, kot sta to opredeljena v pravilniku, izdanem davnega 2002 s strani ministrstva, ki ga danes vodite.

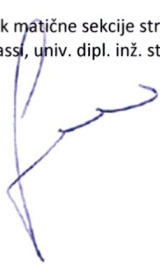
11. Predpisati/Prevzeti stroškovno optimalne vrednosti za zajemanje energije (ne samo toplote!) zavrženega zraka (ob upoštevanju točke 6 in zahtev ErP);
12. Skozi PURES naložiti PI/PA v fazi projektiranja ob upoštevanju merila stroškovne optimalnosti izbor energenta z najnižjim ogljičnim odtisom ob upoštevanju omejitve vsebnosti trdih delcev v dimnih plinih (brez vnaprej predpisanega prednostnega reda);
13. Ukinitve parcialnih energijskih kazalnikov za primere, ko se dokazuje energijska učinkovitost stavbe z nestacionarnim modeliranjem; v iskanju sinergij posameznih ukrepov izkaz vključuje samo kazalnike, določene v Prilogi I EPBD.

Končni cilj nam v prihodnosti sicer predstavlja nov PURES, sestavljen iz »treh sklopov«, v katerem bi prvega predstavljale »splošne določbe«, drugega »tehnični del« (TSG), ki bi napotoval na prevedena in prilagojena uveljavljena pravila stroke (iz gornjih točk) tako glede zahtev za naprave in sisteme kot tudi energijsko modeliranje, ter tretjega, ki bi ga predstavljale »prehodne in končne določbe«. Pri drugem sklopu bi se izračunana dovedena energija stavbe preračunala v kazalnike primarne energije in izpuste ogljikovega dioksida skladno z metodologijo iz evropskih standardov, upoštevajoč morebitno potrebne slovenske posebnosti.

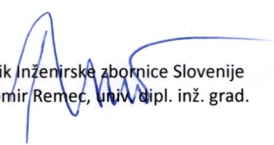
Vljudno vas prosimo za čimprejšnji termin sestanka z Vami, na katerem bi vam podrobneje predstavili vse zapisano in se dogovorili za nadaljnje strokovno usklajevanje, saj se prelomno novo leto s predpisanim nestacionarnim modeliranjem hitro približuje.

Lepo pozdravljeni.

Predsednik matične sekcije strojnih inženirjev
Mitja Lenassi, univ. dipl. inž. str.

Predsednik Inženirske zbornice Slovenije
mag. Črtomir Remec, univ. dipl. inž. grad.

V vednost:

- Arhiv
- UO MSS